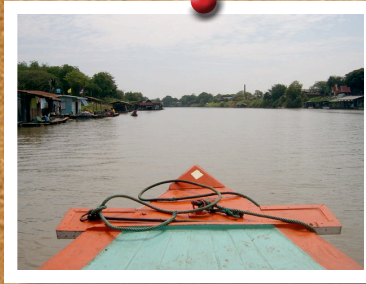

บทที่ ๔๔

เรื่อง แม่น้ำเจ้าพระยา

นักศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำในประเทศไทย

การเตรียมการอ่าน

ดูรูปข้างบนแล้วตอบคำถาม

- คุณคิดว่าประเทศไทยมีแม่น้ำมากไหม เพราะอะไร
- คุณเคยได้ยินชื่อแม่น้ำอะไรบ้าง
- แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในประเทศไทยชื่ออะไร
- แม่น้ำสายที่สำคัญที่สุดชื่อแม่น้ำอะไร
- ทำไมแม่น้ำสายนี้สำคัญที่สุด

การอ่าน

อ่านเรื่องต่อไปนี้

แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแม่น้ำสายหลักสายหนึ่งของประเทศไทย รวมตัวจากแม่น้ำสายสำคัญสี่สายจากภาคเหนือ ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน และมารวมตัวกันที่ปากน้ำโพ รวมเป็นสายเดียว โดยเรียกรวมว่า แม่น้ำเจ้าพระยา และไหลออกสู่อ่าวไทยที่ปากน้ำจังหวัดสมุทรปราการ

แม่น้ำเจ้าพระยาเกิดจากแม่น้ำปิง (แม่น้ำวังไหลลงมาที่แม่น้ำปิง) และแม่น้ำน่าน (แม่น้ำยมไหลลงมาที่แม่น้ำน่าน) ไหลมาบรรจบกันที่ตำบลปากน้ำโพ บริเวณด้านหน้าเขื่อนในตัวเมืองจ. นครสวรรค์ บริเวณนั้นจะมองเห็นความแตกต่างของสายน้ำทั้งสองได้อย่างชัดเจน คือ แม่น้ำน่านจะมีสีค่อนข้างแดง และแม่น้ำปิงจะเป็นสีค่อนข้างเขียว เมื่อไหลมาบรรจบกันแล้วจึงค่อยๆ รวมตัวกันกลายเป็นแม่น้ำสายใหญ่ที่สำคัญของประเทศไทย ไหลผ่านจังหวัดต่างๆ ในภาคกลาง เรื่อยมาจนถึงกรุงเทพมหานคร และลงสู่ทะเลอ่าวไทยที่ อ. ปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ มีความยาวประมาณ ๓๗๐ กิโลเมตร แม่น้ำเจ้าพระยาสายปัจจุบันนั้นบางช่วงคือ คลองที่ขุดลัดแม่น้ำเจ้าพระยาสายเก่า เนื่องจากสายน้ำไหลคดเคี้ยวมากจึงต้องขุดคลองลัดขึ้นมา เพื่อให้การเดินทางสะดวกรวดเร็วขึ้น

ด้วยความที่แม่น้ำเจ้าพระยา มีความสำคัญเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของภาคกลาง ทั้งในด้านการเดินทางและวิถีชีวิต นอกจากจะมีการสร้างสะพานและทำน้ำจำนวนมากแล้ว ยังมีลำน้ำสาขา คลองธรรมชาติ และคลองขุด ซึ่งเชื่อมโยงแม่น้ำเจ้าพระยากับพื้นที่ภายใน ให้สามารถติดต่อถึงกันได้

แม่น้ำเจ้าพระยาจะไม่ใช้แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของประเทศไทย (ยาวที่สุดคือแม่น้ำชีในภาคอีสาน ยาว ๓๖๕ กิโลเมตร) แต่ก็เป็นแม่น้ำสายสำคัญที่สุด ด้วยเป็นแหล่งอำนวยการผลิตอาหารอันอุดม เป็นแหล่งอารยธรรม มีประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสายน้ำ เป็นที่ตั้งของเมืองใหญ่ และราชธานีมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน

จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B9%80%E0%B8%88%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A2%E0%B8%B2> และ

www.snr.ac.th/wita/kalamung/index12.html

หลังจากอ่านแล้ว นักศึกษาได้ทราบข้อมูลอะไรเพิ่มเติม

เลือกวงคำตอบที่สรุปใจความสำคัญของย่อหน้าต่างๆ

๑. ย่อหน้าที่หนึ่ง

- ก. แม่น้ำเจ้าพระยาเกิดจากแม่น้ำสี่สายของภาคเหนือไหลมารวมกันที่ปากน้ำ
- ข. แม่น้ำเจ้าพระยาเกิดจากแม่น้ำสี่สายของภาคเหนือไหลมารวมกันที่ปากน้ำโพ
- ค. แม่น้ำปิง วัง ยมและน่าน เป็นแม่น้ำสำคัญในภาคเหนือของประเทศไทย
- ง. แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่มาของแม่น้ำปิง วัง ยมและน่านในภาคเหนือ

๒. ย่อหน้าที่สอง

- ก. ที่ปากน้ำโพ จะเห็นน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นสีค่อนข้างแดงและค่อนข้างเขียวชัดเจน
- ข. แม่น้ำเจ้าพระยาบางช่วงคดเคี้ยวมาก ต้องมีการขุดคลองลัดให้ตรง ให้เดินทางสะดวก
- ค. แม่น้ำวังไหลมาลงแม่น้ำปิงแล้วรวมกับแม่น้ำน่านที่รวมกับแม่น้ำยม ไหลมาลงที่นครสวรรค์
- ง. แม่น้ำเจ้าพระยาไหลจากนครสวรรค์ ผ่านภาคกลาง และออกอ่าวไทยที่สมุทรปราการ

๓. ย่อหน้าที่สามและสี่

- ก. แม่น้ำเจ้าพระยามีความสำคัญเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของภาคกลาง
- ข. แม่น้ำเจ้าพระยาไม่ใช่แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในประเทศ แต่มีความสำคัญที่สุด
- ค. แม่น้ำเจ้าพระยามีความสำคัญมากทั้งในการเดินทางขนส่ง การค้าขาย เป็นแหล่งวัฒนธรรมประเพณี และที่ตั้งของเมืองหลวง
- ง. แม่น้ำชีในภาคอีสานเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในประเทศ ยาวมากกว่าแม่น้ำเจ้าพระยาประมาณ ๔๐๐ กิโลเมตร

เลือกวงคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๔. เรื่องนี้กล่าวถึงแม่น้ำ.....สาย

ก. สี่

ค. หก

ข. ห้า

ง. แปด

๕. ในอดีต แม่น้ำเจ้าพระยา.....แม่น้ำในปัจจุบัน

ก. มีความยาวมากกว่า

ค. มีความยาวน้อยกว่า

ข. มีความกว้างมากกว่า

ง. มีความกว้างน้อยกว่า

๖. เรื่องที่อ่านทำให้ทราบว่า จังหวัด.....อยู่ติดทะเล

ก. นครสวรรค์

ค. กรุงเทพฯ

ข. สมุทรปราการ

ง. ชนบุรี

เลือกเขียน X หน้าคำตอบ

๗. กิจกรรม ๗ อย่างที่ทำให้แม่น้ำเจ้าพระยาเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของภาคกลาง

..... ก. คนไทยภาคกลางใช้น้ำเล่นสงกรานต์

..... ข. ชาวนาใช้น้ำจากแม่น้ำเพื่อการทำนา

..... ค. ตอนเช้า พระพายเรือไปตามบ้านที่อยู่ริมน้ำ

..... ง. ตลาดน้ำในหลายจังหวัดเป็นที่ค้าขายของชาวบ้าน

..... จ. มีสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นจำนวนมาก

..... ฉ. หนาน้ำ มีการแข่งเรือในจังหวัดที่อยู่ริมฝั่งเจ้าพระยา

..... ช. ในเดือนพฤศจิกายน คนไทยมีประเพณีลอยกระทง

..... ซ. เรือขนสินค้าจากกรุงเทพฯ ขึ้นไปส่งที่จังหวัดอ่างทอง

..... ฅ. ชาวสวนและชาวไร่ในภาคอีสานปลูกพืชผักผลไม้ได้ดีเพราะมีน้ำ

..... ญ. ออยุธยา ชนบุรี และกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงที่ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

การใช้ภาษาและคำศัพท์

เลือกเขียนคำต่อไปนี้ลงในช่องว่าง

คดเคี้ยว

ชัดเจน

ที่ตั้ง

รวมตัว

วัฒนธรรม

สะดวก

๘. สะพานที่สร้างข้ามแม่น้ำโขง ทำให้การเดินทางจากไทยไปลาว.....มากขึ้น

๙. น้องชายสองคนของคุณปราณี ไม่เหมือนกันเลย แตกต่างกันอย่าง.....

๑๐. การเดินทางที่..... เสียเวลามากกว่าการเดินทางที่ตรง

๑๑. เมืองนิวยอร์กเป็น.....ของสำนักงานสหประชาชาติ หรือ ยูเอ็น

๑๒. นักเรียนแลกเปลี่ยน ได้เรียนรู้ทั้งภาษา ความเป็นอยู่และ.....ของชาติอื่น

เขียนประโยคที่ใช้กลุ่มคำต่อไปนี้

๑๓. แม้ (ถึงแม้ว่า)... แต่...

.....

.....

๑๔. เพื่อให้

.....

.....

๑๕. นอกจาก...ยังมี...

.....

.....

กิจกรรมหลังการอ่าน

เพื่อรณรงค์ให้คนไทยรักและดูแลแม่น้ำเจ้าพระยา ให้นักศึกษาวางแผนการเดินทางจากปลายแม่น้ำเจ้าพระยาที่ปากน้ำ ผ่านกรุงเทพฯ ขึ้นไปถึงต้นน้ำที่ปากน้ำโพ คุณจะผ่านจังหวัดอะไรบ้าง และจะได้เห็นอะไรบ้างที่น่าสนใจ

นำเสนอแผนของคุณในที่ประชุม แผนที่ดีที่สุดจะได้รับเลือกให้เป็นแผนปฏิบัติงานในปีหน้า

คำศัพท์

เรื่อง แม่น้ำเจ้าพระยา

อ่าว	- gulf
บรรจบ	- to put together, join (usage: elegant)
คดเคี้ยว	- to be winding
ด้วยความที่	- due to the fact that
สาขา	- tributary, branch
อำนวยการ	- to bestow, afford (usage: elegant)
ธัญญาหาร	- rice, cereals
อุดม = มาก	- to be abundant, plentiful
อารยธรรม	- civilization
ประเพณี	- tradition, custom
ราชธานี	- capital city (usage: elegant)
แลกเปลี่ยน	- to exchange
รณรงค์	- to campaign
วางแผน	- to plan